

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада PhD 13634, утворена наказом Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький від «30» квітня 2026 року № 69-ун, ухвалила рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації Зубалій Алли Олександрівни «Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до формування творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку засобами інтеграції художньо-продуктивної та театральної діяльності»

За спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки
«22» червня 2026 року

Характеристика особистості здобувача

Зубалій Алла Олександрівна народилася 26 грудня 1978 р. у с. Турія Новомиргородського району Кіровоградської області.

У 1996 р. – закінчила гімназію імені Т.Шевченка (ЗОШ № 5).

З 1996 по 2000 рр. – навчалася у Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Початкове навчання» та здобула кваліфікацію спеціаліста, вчителя початкових класів.

З 2000 по 2001 рр. – вихователь школи-інтернат.

З 2001 по 2009 рр. – вихователь дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 62 «Супутник» м. Кіровоград.

З 2009 по 2013 рр. – вихователь-методист дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу № 47 «Горобинка» м. Кіровоград.

З 2013 р. по теперішній час – директор дошкільного навчального закладу (ясла-садок) компенсуючого типу для дітей із вадами опорно-рухового апарату № 22 «Оленка» м. Кропивницький.

З 2022 по 2026 рр. – аспірантка Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Мови: українська, англійська. Автор 12 наукових публікацій.

Дисертацію виконано у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький.

Науковий керівник – Котелянець Наталка Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Здобувачка має 12 публікацій, із яких: 3 статті опубліковано у наукових фахових виданнях України; 3 статті – у закордонних наукових виданнях (1 статтю індексовано в наукометричній базі Web of Science); 6 тез – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

**Статті у наукових періодичних виданнях, включених до переліку
наукових фахових видань України:**

1. Котелянець Ю. С., Зубалій А. О. Театралізовані ігри як засіб розвитку

творчості дітей дошкільного віку. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Випуск 97'2024. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. С. 68–72.

2. Зубалій А.О. Готовність майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до формування творчих здібностей дітей старшого віку засобами інтеграції художньо-продуктивної та театральної-ігрової діяльності. *Вісник науки та освіти*. Випуск № 4 (34). К., 2025. С. 1252–1261. <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/authors>

3. Зубалій А.О. Творчі здібності дітей старшого дошкільного віку та готовність до їх формування. *Наукові записки*. Серія: педагогічні науки. № 217, 2025. С. 131–136. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-217-131-136>

Статті у виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science Core Collection:

1. Alla Zubalii, Olena Horska, Natalia Androsova, Nataliia Sulaieva, Yulia Demchenko. Preparing future teachers to develop children's creative abilities through the integration of various types of activities. *Brazilian Journal of Education, Technology and Society (BRAJETS)*. V.17, N.1, Jan-Mar, 2024. P. 482–494. <http://dx.doi.org/10.14571/brajets.v17.n1.482-494>

Статті у закордонних наукових виданнях:

2. Zubaliy Alla. Integration of artistic-productive and theatrical-game activities as a means of formation older preschool children's creative abilities. *Alla Baltik Journal of Legal and Social Sciences*, №1. 2025. С. 1–8. <http://baltijapublishing.lv/index.php/bjlss/article/view/2758>

3. Зубалій А.О. Підготовка майбутніх учителів до розвитку творчих здібностей дітей через інтеграцію різних видів діяльності. *ГРААЛЬ НАУКИ : Міжнар. наук. журнал. Вінниця : ГО «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці»*. No 27. 2023. С. 470–475. DOI: 10.36074/grail-of-science.12.05.2023.076

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. **Філоненко Оксана Володимирівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітніх наук Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, без зауважень.

2. **Зданевич Лариса Володимирівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У дисертації представлено значний обсяг теоретичного матеріалу щодо творчих здібностей, інтеграції мистецьких видів діяльності та професійної підготовки майбутніх вихователів, однак окремі положення мають описовий характер, спостерігається певна перевантаженість переліком прізвищ учених без достатнього узагальнення їхніх наукових позицій. Доцільно було б посилити аналітичний аспект дослідження через більш чітке зіставлення авторських підходів, концепцій та наукових позицій сучасних

українських і зарубіжних учених, систематизувати дослідження за тематичними напрямками (професійна підготовка вихователів, розвиток творчих здібностей, інтеграція мистецьких видів діяльності тощо) та виокремити авторське бачення проблеми.

2. Авторка ґрунтовно характеризує педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до формування творчих здібностей старших дошкільників у процесі інтегрованої діяльності, проте недостатньо конкретизовано механізми їх практичної реалізації в різних умовах закладів вищої освіти. Потребують більшої деталізації питання адаптації запропонованої методики до змішаного та дистанційного форматів професійної підготовки студентів.

3. У роботі переконливо обґрунтовано значення інтеграції художньо-продуктивної та театральної-ігрової діяльності, однак недостатньо уваги приділено цифровим мистецьким технологіям та сучасним медіаресурсам, які нині активно впроваджуються в систему дошкільної освіти й професійної підготовки майбутніх вихователів.

4. У дисертації значну увагу приділено розвитку творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку, однак потребує уточнення співвідношення понять «творчі здібності», «творчий потенціал», «креативність» і «творча активність», оскільки в окремих фрагментах тексту вони використовуються як близькі за змістом категорії та більше уваги приділити авторському аналізу проблеми.

5. Практичне значення дослідження є безперечним, проте вважаємо, що авторці варто було б ширше представити в додатках авторські навчально-методичні матеріали, зокрема приклади інтегрованих занять, творчих кейсів, програми практики, методичних рекомендацій для викладачів і вихователів, що посилює практико-орієнтований аспект дослідження.

Зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи немає.

3. Зімакова Лілія Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Теоретичний аналіз дефініцій «творчість», «творчі здібності» представлений у підрозділі 1.2, доцільно було б посилити шляхом їх подальшої структуризації та візуалізації. Зокрема, аналітичну цінність дослідження підвищило б створення узагальнювальної графічної моделі, що відображала б авторське бачення співвідношення зазначеного поняття з урахуванням сучасних вітчизняних наукових досліджень (В. Дихти-Кірфф, О. Дронової, В. Крамаренко, В. Рагозіної, О. Семенова та ін.), а також розроблення схеми, яка б репрезентувала уточнене визначення творчості та систему чинників її розвитку у дітей дошкільного віку.

2. У роботі доцільно було б поряд із визначенням критеріїв (п. 2.3, с. 106-108) подати їхні показники, що забезпечило б повноту та обґрунтованість характеристики рівнів (високого, середнього, низького), з урахуванням міри прояву кожного з показників.

3. Другий і третій розділ характеризується певною перевантаженістю теоретико-описовим матеріалом (зокрема щодо окремих базових понять і підходів), а також непропорційністю у висвітленні критеріїв, що знижує структурну збалансованість викладу.

4. Процесуально-технологічний блок моделі та опис упровадження спеціального курсу в третьому розділі потребують більшої конкретизації (зокрема через подання переліку тем, інтегрованих у дисципліни, і тематики спецкурсу) та доцільного підкріплення прикладами студентських робіт, їх рефлексій, що сприяло б посиленню практичної спрямованості дослідження.

5. Дисертаційна робота потребує окремих редакційних уточнень та узгодження згаданих у тексті науковців зі списком використаних джерел, що сприятиме підвищенню її якості та наукової завершеності.

Зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи немає.

4. Савченко Наталія Сергіївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітніх наук Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Недостатня конкретизація механізмів інтеграції видів діяльності, хоча авторка обґрунтовує ефективність інтеграції художньо-продуктивної та театральної діяльності, у тексті не завжди достатньо чітко розкрито конкретні алгоритми їх поєднання в освітньому процесі, Це дещо ускладнює процес відтворення запропонованої методики.

2. Обмежена глибина аналізу поняття «творчі здібності». У роботі наведено визначення творчих здібностей як інтегративного утворення, проте бракує детального розмежування їх структурних компонентів (креативне мислення, уява, емоційна виразність тощо), що могло б посилити теоретичну частину.

3. Недостатня деталізація діагностичного інструментарію. Попри визначення критеріїв і рівнів, у роботі не завжди повною мірою описано конкретні методики вимірювання сформованості творчих здібностей дітей і готовності студентів, що обмежує можливості перевірки результатів іншими дослідниками.

4. Описовий характер аналізу зарубіжного досвіду. Аналіз іноземних джерел має переважно оглядовий характер без достатньої критичної інтерпретації та порівняння з українською практикою.

5. Недостатня статистична аргументація результатів експерименту. У роботі заявлено про ефективність педагогічних умов, однак бракує детального представлення методів статистичної обробки даних, що є важливим для підтвердження достовірності висновків.

6. Перевантаженість практичного розділу, описом навчальних елементів. Окремі частини (зокрема опис практикумів, критеріїв оцінювання) мають характер інструктивних матеріалів і могли б бути подані більш узагальнено з акцентом на науковому аналізі їх ефективності.

Зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи немає.

5. Цуканова Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка; надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. На нашу думку, доцільно було б більш детально конкретизувати методичний інструментарій інтеграції художньо-продуктивної та театральньо-ігрової діяльності в практиці роботи закладів дошкільної освіти.

2. У дисертації потребує розширення аналіз зарубіжного досвіду підготовки вихователів до розвитку творчих здібностей дітей.

3. У роботі варто було б подати більше прикладів авторських методик або вправ, спрямованих на розвиток творчості дітей старшого дошкільного віку.

Зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи немає.

Загальна оцінка роботи і висновок. Дисертація Зубалій Алли Олександрівни «Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до формування творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку засобами інтеграції художньо-продуктивної та театральньо-ігрової діяльності» є актуальною, завершеною, самостійною та цілісною науковою працею.

Дослідження містить науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати. Результати дослідження опубліковані у наукових статтях, що є особистим науковим доробком здобувача. Обґрунтованість та достовірність отриманих наукових результатів дослідження забезпечено комплексом загальнонаукових та спеціально-наукових методів. Одержані результати дослідження можуть бути використані в освітньому процесі закладів вищої освіти.

За кількістю і рівнем публікацій, апробацією на наукових конференціях дисертація на тему: «Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до формування творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку засобами інтеграції художньо-продуктивної та театральньо-ігрової діяльності» відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктор філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), а її автор – Зубалій Алла Олександрівна – на основі публічного захисту заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Результати голосування:

«За» – 5 членів ради

«Проти» – немає

«Утримались» – немає

На підставі прилюдного захисту, результатів відкритого голосування
разова спеціалізована вчена рада Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка присуджує Зубалій Аллі
Олександрівні ступінь доктора філософії у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Голова спеціалізованої
вченої ради

Оксана Філоненко